

Mottagare

Miljö- och byggnämnden

Remiss. Regional Cykelplan Gotland 2025-2035**Förslag till beslut**

Miljö- och byggnämnden beslutar att inge förvaltningens yttrande som sitt eget.

Sammanfattning

Miljö- och byggnämnden har beretts möjlighet att yttra sig över remissversionen för Regional Cykelplan Gotland.

Den regionala cykelplanen för Gotland 2025–2035 syftar till att främja ökad och säker cykling som en viktig del av ett hållbart transportsystem. Planen bygger på målen att skapa ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet och bidrar samtidigt till att uppnå nationella och internationella klimatmål. Den fungerar som ett kunskaps- och planeringsunderlag för att identifiera åtgärder inom regional cykelinfrastruktur och strategiska insatser utifrån de transportpolitiska målen och Gotlands regionala utvecklingsstrategi Vårt Gotland 2040. Översiktsplanen anger ramarna. Länsplanen för regional transportinfrastruktur är en del av den statliga transportinfrastrukturplaneringen och innehåller medel till infrastruktursatsningar i den regionala statliga infrastrukturen och till statlig medfinansiering till åtgärder på kommunalt och enskilt vägnät. Det kan exempelvis handla om investeringar i regional statlig cykelinfrastruktur eller medfinansiering till cykelåtgärder inom kommunalt vägnät. Det kommer att behöva göras kompletteringar och fördjupade åtgärder innan föreslagna åtgärder kan planeras in i Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur. Förslaget har tagits fram i samverkan med Trafikverket Östra regionen.

Planens huvudmål är att cykelresor ska utgöra 20 procent av alla resor på Gotland år 2035, en ökning från dagens 12 procent. För att nå detta krävs både infrastrukturåtgärder och beteendepåverkande insatser. Fyra fokusområden har identifierats:

- att skapa ett säkert och sammanhängande cykelnätverk med fokus på vardagscykling, skolvägar och pendling.
- Gotland utvecklas som en cykeldestination för turism och rekreation genom nya cykelleder och förbättrad infrastruktur.
- att öka vardagscykling genom kampanjer och åtgärder som uppmuntrar till hållbara transportval, särskilt för barn och unga.

- att genom kombinationsresor integrera cykel och kollektivtrafik genom bättre parkering och bytespunkter.

Gotlands befolkningsstruktur, med högt bilberoende på landsbygden, ställer krav på utveckling av cykelvägar. Bristen på sammanhängande cykelnätverk utanför Visby och otillräcklig trafiksäkerhet på många vägar är stora utmaningar. Därför kommer prioriterade åtgärder att fokusera på utbyggnad av cykelvägar längs viktiga stråk. Fyrstegsprincipen används för att säkerställa kostnadseffektiva lösningar genom att först påverka resebeteenden, optimera befintlig infrastruktur och vid behov genomföra nybyggnation.

Planens genomförande bygger på samarbete mellan Region Gotland, Trafikverket, lokala föreningar och turistorganisationer. Uppföljning av planens framgång sker genom regelbundna resvaneundersökningar. Genom dessa samordnade insatser strävar Region Gotland efter att skapa en hållbar, hälsosam och attraktiv transportmiljö som gynnar både invånare och besökare.

Bedömning

Förvaltningen anser att förslag till Regional Cykelplan för Gotland 2025-2035 är väl utformad och välskriven. Planens ambitioner överensstämmer väl med Översiktsplan Vårt Gotland 2040 och bidrar till uppfyllelse av flera av regionens övergripande mål. Att stråk för pendling särskilt prioriteras är bra, och där bör utgångspunkten vara att förenkla gotlänningarnas mobilitet utifrån ett vardagsperspektiv. Då innefattas även andra målpunkter än arbetsplatsfokus och kan innefatta att kunna ta sig till skolor, fritidsintressen och andra rekreativsmöjligheter. Förvaltningen vill informera om att det i översiktsplanen efter beslut i RS har gjorts ett tillägg rörande cykelplanering inför beslut i RF: ”Dagens nybyggnadsstandard på gång- och cykelvägar gör att de blir väldigt dyrt att bygga och därmed blir utbyggnadstakten långsam. En utredning bör genomföras för att anpassa standardkraven till Gotlands förutsättningar med mål att sänka byggkostnaden genom att bland annat att sänka kraven på bärighet.” Detta bör tas i beaktning i framtida arbete. De rådande bristerna i befintlig cykelinfrastruktur behöver tydligt adresseras i relation till Trafikverket och möjlighet till statlig finansiering utifrån Trafikverkets fyrstegsprincip.

Förvaltningen önskar fortsatt vara en del vid genomförandet av planen och kan bidra i den detaljerade planeringen kring sträckornas dragningar, utformning och relation till annan pågående fysisk planering. En nära samverkan behövs mellan regionstyrelseförvaltning (RSF), teknikförvaltningen (TKF) och samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) för att nå önskvärt resultat. Hur genomförandet av planen ska säkerställas kan med fördel tydliggöras närmare i planen, särskilt med fokus på den interna processen och ansvarsfördelning inom regionen.

Barnperspektivet är fortsatt viktigt att synliggöra och ta hänsyn till vid genomförandet av planen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Samhällsbyggnadsförvaltningen Remiss Regional Cykelplan Gotland 2025-2035 daterad 2025-01-31
Remissversion Regional Cykelplan Gotland 2025-2035

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Lise Langseth
Samhällsbyggnadsdirektör

Richard Löwenborg
Avdelningschef planering och geografisk
information

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen, RS 2023/1422